

Lærebog om indkomst skat

*Jane Bolander
Liselotte Madsen
Anders Nørgaard Laursen
Inge Langhave*

DJØF FORLAG

Jane Bolander, Liselotte Madsen,
Anders Nørgaard Laursen og Inge Langhave
Lærebog om indkomstskat

19. udgave, 1. oplag

© 2021 by Djøf Forlag

Alle rettigheder forbeholdes.

Mekanisk, elektronisk, fotografisk eller anden gengivelse af
eller kopiering fra denne bog eller dele heraf
er ifølge gældende dansk lov om ophavsret ikke tilladt
uden forlagets skriftlige samtykke eller aftale med Copy-Dan.

Jurist- og Økonomforbundets Forlag/Djøf Forlag er godkendt af
Uddannelses- og Forskningsministeriet som pointgivende forlag i den bibliometriske
forskningsindikator. For at en publikation kan opnå point, er kravet herfor, at forlaget
skal benytte fagfællebedømmelse, hvilket vil sige, at en ekstern forsker har bedømt
forskningens kvalitet inden værkets publicering.

Publikationen er fagfællebedømt

Omslag: Marianne Tingkov
Tryk: Clemensstrykkeriet, Viborg

Printed in Lithuania 2021

ISBN 978-87-574-4962-4

Indholdsoversigt

Afsnit 1

Indledning og retskilder – Skatteforvaltningens opbygning

Kapitel 1.	Indledning.....	51
Kapitel 2.	Skattelovgivningens struktur.....	61
Kapitel 3.	Skattemyndighederne og deres opgaver.....	75
Kapitel 4.	Retskilder og fortolkning	107
Kapitel 5.	Omgåelse og misbrug.....	135

Afsnit 2

Skattepligtig indkomst, fradrag og skatteberegning

Kapitel 6.	Indkomstbegrebet	157
Kapitel 7.	Skatteberegningen for personer og indkomstbegreber med relation hertil	187
Kapitel 8.	Indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed.....	215
Kapitel 9.	Driftsomkostninger, driftstab og andre fradrag	277
Kapitel 10.	Afskrivninger.....	335
Kapitel 11.	Lønmodtageres indkomst.....	373
Kapitel 12.	Lønmodtageres fradrag	401
Kapitel 13.	Gaver	421

Afsnit 3

Indkomster og fradrag vedrørende aktiver og passiver

Kapitel 14.	Realisationskriterier og berigtigelsesformer.....	451
Kapitel 15.	Driftsmidler og andet løsøre	495
Kapitel 16.	Fast ejendom.....	511
Kapitel 17.	Renter og kursgevinster.....	567
Kapitel 18.	Aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer	607
Kapitel 19.	Immaterielle aktiver	641
Kapitel 20.	Finansielle kontrakter	657
Kapitel 21.	Virksomhedsoverdragelse og generationsskifte	673
Kapitel 22.	Stiftelse af selskaber mv.....	703

Afsnit 4**Rette indkomstmodtager og familiebeskatning**

Kapitel 23.	Rette indkomstmodtager og lovhjemlet indkomstdeling	725
Kapitel 24.	Beskatning af ægtefæller og ugifte samlevende	759
Kapitel 25.	Beskatning af forældre og børn.....	789

Afsnit 5**Subjektiv skattepligt**

Kapitel 26.	Subjektiv skattepligt for personer	799
Kapitel 27.	Subjektiv skattepligt for selskaber mv.....	855

Afsnit 6**Selskabsbeskatning**

Kapitel 28.	Generelt om selskabsbeskatning.....	895
Kapitel 29.	Andelsselskabs-, institutions- samt fonds- og foreningsbeskatning	917
Kapitel 30.	Opløsning af selskaber og foreninger mv. og overgang i skattepligt.....	943
Kapitel 31.	Beskatningen af indkomst i selskaber, der ikke er selvstændige skattesubjekter	959

Afsnit 7**Koncernbeskatning og ydelse mellem selskab og selskabsdeltager**

Kapitel 32.	Koncernbeskatning.....	989
Kapitel 33.	Sambeskatning.....	1011
Kapitel 34.	Ydelse mellem selskab og selskabsdeltager	1037

Afsnit 8**Omstrukturering og rekonstruktion**

Kapitel 35.	Omstrukturering af selskaber mv.....	1075
Kapitel 36.	Rekonstruktion	1127

Afsnit 9**International skatteret**

Kapitel 37.	International skatteret.....	1157
-------------	------------------------------	------

Afsnit 10**Beskatning ved død og konkurs**

Kapitel 38.	Beskatning ved død	1231
Kapitel 39.	Boafgift.....	1287
Kapitel 40.	Beskatning ved konkurs	1315

Afsnit 11**Skatternes opkrævning og inddrivelse**

Kapitel 41.	Skatternes opkrævning og inddrivelse.....	1325
-------------	---	------

Indholdsfortegnelse

Forord	49
---------------------	----

Afsnit 1

Indledning og retskilder – Skatteforvaltningens opbygning

Kapitel 1. Indledning	51
1. Begreb og formålet med skatteopkrævning	51
1.1. Formål og skattetryk	51
1.2. Hvad er en skat?	53
2. Inddeling af skatterne	54
3. Skatteretlige grundprincipper	55
4. Historisk udvikling	57
5. Fremstillingens genstand og systematik	59

Kapitel 2. Skattelovgivningens struktur	61
1. Indledning	61
2. Subjektiv skattepligt	61
2.1. Subjektiv skattepligt for fysiske personer	62
2.2. Subjektiv skattepligt for selskaber og foreninger mv.	63
2.3. Subjektiv skattepligt for fonde, arbejdsmarkedssammenslutninger og branche- foreninger	64
2.4. Subjektiv skattepligt for dødsboer 65	
2.5. Dobbeltbeskatningsoverenskomster og Det multilaterale instrument	65
3. Objektiv skattepligt	65
3.1. Indkomstbegrebet	66
3.2. Driftsomkostningsbegrebet og andre fradragsberettigede udgifter	67
4. Skatteberegningen	68
4.1. Skatteberegningen for fysiske personer	68
4.2. Skatteberegningen for selskaber, fonde, foreninger mv. .	68
4.3. Begrænset skattepligt	69

5.	Særregler om indkomstopgørelse og skatteberegning	69
5.1.	Fysiske personer	69
5.1.1.	Ægtefæller og børn	69
5.1.2.	Forskertskatteordningen	69
5.1.3.	Sømænd	70
5.2.	Selskaber, fonde og foreninger mv.	70
5.2.1.	Andelsselskaber	70
5.2.2.	Tonnagebeskatning	70
5.3.	Kulbrinteskot	70
5.4.	Boer	71
5.4.1.	Dødsboer	71
5.4.2.	Konkursboer	71
6.	Skatteindbetaling og -opkrævning	71
7.	Skattekontrollen	72
8.	Skatteforvaltningen	73
9.	International skat og EU-retten	73

Kapitel 3.	Skattemyndighederne og deres opgaver	75
1.	Indledning	75
2.	Forvaltningens organisation og opgaver	76
2.1.	Skatteministeriet	76
2.2.	Skatteforvaltningen – Skattestyrelsen	76
2.3.	Skatterådet	78
2.4.	Skatteankestyrelsen	80
2.5.	Skatteankenævn	80
2.6.	Landsskatteretten	82
2.7.	Borger- og retssikkerhedschefen	83
2.8.	Folketingets Ombudsmand	83
3.	Regler for sagsbehandling	84
3.1.	Sagsfremstilling og agterskrivelse	84
3.1.1.	Partshøring	84
3.1.2.	Sagsfremstilling	85
3.1.3.	Agterskrivelse	86
3.2.	Frister for ansættelse	87
3.2.1.	Ordinær ansættelse	87
3.3.	Ekstraordinær ansættelse	90
3.3.3.	Forældelse	93
3.3.	Bindende svar	93
3.4.	Skatteforbehold, omgørelse og omvalg	96
3.5.	Samspillet med forvaltningslovens regler	96

3.6.	Konsekvenserne af sagsbehandlingsfejl	97
4.	Klage og domstolsprøvelse	98
4.1.	Klage over skatteansættelsen	98
4.1.1.	Klagens indgivelse	98
4.1.2.	Klage, hvor et skatteankenævn træffer afgørelse	99
4.1.3.	Klage, hvor Landsskatteretten træffer afgørelse	100
4.1.4.	Klage, hvor Skatteankestyrelsen træffer afgørelse	101
4.1.5.	Genoptagelse	102
4.2.	Domstolsprøvelse	102
5.	Omkostningsgodtgørelse	104

Kapitel 4.	Retskilder og fortolkning	107
1.	Den skatteretlige retskildelære	107
2.	De enkelte retskilder	109
2.1.	Grundloven	109
2.1.1.	Grundlovens § 43	109
2.1.1.1.	Skærpet hjemmelskrav eller alene delegationsforbud	109
2.1.1.2.	Gælder der et obligatorisk princip eller et opportunitetsprincip?	111
2.1.2.	Grundlovens § 73 – Er der grænser for lovgivningsmagtens skatte-pålæg?	112
2.2.	Skattelovgivningen	113
2.3.	Bekendtgørelser	114
2.4.	Juridiske vejledninger, styresignaler og meddelelser	115
2.5.	Særligt om uformelle tilkendegivelser	115
2.6.	Domspraksis	115
2.7.	Administrativ praksis	116
2.7.1.	Indledning	116
2.7.2.	Betydningen af administrativ praksis for forvaltningen selv	117
2.7.3.	Præjudikatvirkning over for domstolene	119
2.7.4.	Individuel praksisændring i strid med en skatteydernes forventninger – forventningsprincippet	122
2.8.	Udtalelser fra Folketingets Ombudsmand	124
2.9.	Dobbeltbeskatningsoverenskomster og det multilaterale instrument	125
2.10.	EU-skatteret	126
2.11.	Den Europæiske Menneskerettighedskonvention	127
2.12.	Udenlandsk praksis	127
2.13.	Retssædvane	128

2.14.	Den skatteretlige doktrin	128
2.15.	Forholdets natur	128
3.	Lovfortolkning	129
3.1.	Generelt	129
3.2.	Forholdet mellem skatteret og privatret	133
Kapitel 5.	Omgåelse og misbrug	135
1.	Indledning	135
2.	Bekæmpelse af skatteudnyttelse	136
2.1.	Værnsregler og omgåelse	136
3.	Omgåelse	138
3.1.	Skattemyndighedernes mulighed for at korrigere	138
3.2.	Civilret og skatteret	139
3.3.	Den generelle omgåelsesklausul – LL § 3	141
3.4.	Dommerskabt omgåelsesklausul?	143
3.5.	Uoverensstemmelse mellem form og indhold	148
3.5.1.	Realitetsgrundsætningen	150
3.6.	Indkomstfiksering, korrektion af priser og vilkår, armslængdeprincippet	152
4.	Proforma	155

Afsnit 2

Skattepligtig indkomst, fradrag og skatteberegning

Kapitel 6.	Indkomstbegrebet	157
1.	Teoretiske indkomstbegreber	158
2.	Indkomstbegrebet i gældende dansk skatteret	160
2.1.	Positiv begrebsbestemmelse	160
2.2.	Negativ begrebsbestemmelse	163
2.3.	Kun nettoindkomsten er skattepligtig	167
2.4.	Indkomstbegrebet og begrænset skattepligtige personer, selskaber og dødsboer	167
3.	Globalindkomstprincippet	168
4.	Indkomstperiode	169
4.1.	Indkomstår og skatteår. Omlægning af indkomstår	169
4.1.1.	Begreberne	169
4.1.2.	Omlægning af indkomstår	170
4.1.3.	Når indkomståret ikke udgør en 12-månedersperiode	171
5.	Periodeafgrænsning og resultatudjævning	172
5.1.	Periodeafgrænsning	172
5.2.	Resultatudjævning, herunder underskudsfræførsel	173

6.	Konkrete indtægter og udgifter udledt af SL §§ 4-6	175
6.1.	Understøttelse, aftægt, livrente og lignende	175
6.1.1.	De generelle regler i SL § 4, stk. 1, litra c	175
6.1.2.	Andre særlige lovregler om løbende ydelser	176
6.2.	Spil og væddemål	177
6.3.	Erstatninger	178
6.4.	Tilfældige erhvervelser	182
6.5.	Særlige skattefritagelsesbestemmelser	182

Kapitel 7. Skatteberegningen for personer og indkomstbegreber med relation hertil

1.	Indledning	187
2.	Personskattelovens indkomstbegreber og skatte- beregningen	189
2.1.	Personlig indkomst	189
2.1.1.	Indtægtssiden	189
2.1.2.	Frdrag i den personlige indkomst	190
2.2.	Kapitalindkomst	191
2.3.	Aktieindkomst	195
2.4.	CFC-indkomst	197
2.5.	Den skattepligtige almindelige indkomst	197
2.6.	Skatteberegningen	198
2.6.1.	Indkomstskat til staten	198
2.6.2.	Kommunal indkomstskat og kirkeskat	201
2.6.3.	Skatteværdien af negativ nettokapitalindkomst og ligningsmæssige fradrag	202
2.6.4.	Personfradrag	202
2.6.5.	Skatteloft	202
2.6.6.	Arbejdsmarkedsbidrag – marginalskaat	203
2.6.7.	Beskæftigelsesfradrag og jobfradrag	203
2.6.8.	Ekstra skattefradrag for indbetalinger til pension	204
2.6.8.	Virksomhedsskatteoven	204
2.6.9.	Dødsboer	205
2.7.	Underskudsfræførsel	205
2.7.1.	Generelt om underskud	205
2.7.2.	Underskud i den skattepligtige indkomst	206
2.7.3.	Underskud i den personlige indkomst	207
2.7.4.	Underskud ved anparts- og udlejningsvirksomhed	208
2.7.5.	Begrænset skattepligtige	209

3.	Samspelet mellem personskatteloven og virksomheds-	
	skatteloven	209
3.1.	Generelt om virksomhedsskatteloven	209
3.2.	Virksomhedsordningen	210
3.3.	Kapitalafkastordningen	210
3.4.	Andre særordninger i virksomhedsskatteloven	210
4.	Arbejdsmarkedsbidrag	211
4.1.	Generelt om arbejdsmarkedsbidraget	211
4.2.	Bidraggrundlaget for løn- og honorarmodtagere	211
4.3.	Bidraggrundlaget for selvstændigt erhvervsdrivende	212
Kapitel 8.	Indkomst ved erhvervmæssig virksomhed	215
1.	Begreb og afgrænsning	215
2.	Opgørelsen af erhvervsindkomst	219
2.1.	Den skattemæssige indkomstopgørelse bygger på	
	bogføringen og regnskabet i virksomheden	219
2.2.	Periodisering af den erhvervsdrivendes indtægter	220
2.2.1.	Periodisering af omsætning	220
2.2.2.	Betydningen af betingede overdragelser	221
2.2.3.	Igangværende arbejder for fremmed regning	222
2.3.	Særlige indkomstformer for den erhvervsdrivende	224
2.3.1.	Regulering for forbrug af egne varer mv.	224
2.3.2.	Værdien af eget arbejde samt mestersalær	225
2.3.2.1.	Arbejde udført på goder til erhvervmæssig brug	226
2.3.2.2.	Arbejde udført på egne private formuegoder	227
2.3.3.	Arbejde udført for andre	228
2.3.4.	Betaling med usædvanlige betalingsmidler	228
2.4.	Værdiforskydningers betydning for indkomstopgørelsen	
		228
2.4.1.	Indledning	228
2.4.2.	Varelagre	228
2.4.2.1.	Varelagerbegrebet	229
2.4.2.2.	Afgrænsning af varelagre der tilhører virksomheden	
	ultimo	232
2.4.2.3.	Værdiansættelsen af varelageret ultimo	233
2.4.2.4.	Andre bestemmelser om opgørelsen af varelagre mv.	236
2.4.3.	Værdiforskydninger på debitorer	236
2.4.4.	Forskydninger i kreditorerne	237
2.5.	Indirekte indkomstopgørelse	237
3.	Virksomhedsskatteloven	237
3.1.	Indledning	237

3.2.	Virksomhedsordningen	238
3.2.1.	Betingelser for at benytte ordningen	238
3.2.1.1.	Erhvervmæssig virksomhed	239
3.2.1.2.	Regnskabsmæssige krav mv.	242
3.2.1.3.	Øvrige formkrav	242
3.2.2.	Indtræden i ordningen	243
3.2.2.1.	Afgrænsning af aktiver, der kan indskydes	243
3.2.2.2.	Afgrænsning af indskudte passiver	247
3.2.2.3.	Opgørelse af indskudskontoen	247
3.2.3.	Andre konti og opgørelser i virksomhedsordningen	249
3.2.3.1.	Mellemregningskontoen	249
3.2.3.2.	Kapitalafkastgrundlaget	250
3.2.3.3.	Hævninger og hæverækkefølgen	251
3.2.4.	Virksomhedens indkomstopgørelse	253
3.2.4.1.	Skattelovgivningens almindelige regler	253
3.2.4.2.	Renteperiodisering	254
3.2.4.3.	Refusion af udgifter afholdt af privatøkonomien	255
3.2.4.4.	Privatudgifter afholdt af virksomhedsøkonomien	256
3.2.5.	Virksomhedsindkomstens disponering og beskatning	257
3.2.5.1.	Beskatningen i grundtræk	257
3.2.5.2.	Beregning og beskatning af kapitalafkast	257
3.2.5.3.	Opsparing af overskud	258
3.2.5.4.	Overførsel af overskud	259
3.2.5.5.	Rentekorrektion	261
3.2.5.6.	Beskatning af tidligere opsparede overskud	263
3.2.5.7.	Underskud	264
3.2.6.	Beskatning ved afståelse, ophør og omdannelse	265
3.2.6.1.	Udtræden uden virksomhedsophør	265
3.2.6.2.	Konkurs	266
3.2.6.3.	Ophør af skattepligt	266
3.2.6.4.	Afståelse eller ophør af al erhvervsvirksomhed	266
3.2.6.5.	Afståelse og påbegyndelse af anden virksomhed	267
3.2.6.6.	Delvis afståelse eller ophør	268
3.2.6.7.	Virksomhedsomdannelse	268
3.2.6.8.	Dødsfald	270
3.2.6.9.	Særligt om overdragelse af virksomheden til familie-	
	medlemmer	270
3.3.	Kapitalafkastordningen	271
3.3.1.	Betingelser for at benytte ordningen	271
3.3.2.	Kapitalafkastberegningen	272

3.3.2.1.	Ordningen i grundtræk	272
3.3.2.2.	Opgørelse af kapitalafkastgrundlaget	272
3.3.2.3.	Beregning af kapitalafkastet	272
3.3.3.	Henlæggelse til konjunkturudligning	273
3.3.3.1.	Ordningen i grundtræk	273
3.3.3.2.	Opgørelse af henlæggelsen	273
3.3.3.3.	Beskatning af henlæggelsen	273
3.4.	Den særlige kapitalafkastordning for aktier og anparter...	274
3.4.1.	Ordningen i hovedtræk	274
3.4.2.	Betingelser for anvendelse af ordningen	274
3.4.2.1.	Krav til den skattepligtige	274
3.4.2.2.	Krav til selskabet	274
3.4.3.	Opgørelse af kapitalafkastet	275
3.5.	Udligningsordningen for forfattere og skabende kunstnere	275
4.	Opgørelse af arbejdsmarkedsbidrag	276

Kapitel 9.	Driftsomkostninger, driftstab og andre fradrag	277
1.	Indledning	277
2.	Driftsomkostninger	278
2.1.	Generelt om omkostningsbegrebet	278
2.2.	Udgifternes karakter	279
2.2.1.	Hovedregel: Krav om tilknytning til erhvervsmæssig virksomhed	279
2.2.2.	Særligt om personligt arbejde uden for tjenesteforhold	280
2.2.3.	Særligt om hobbyvirksomhed og anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed	280
2.2.3.1.	Generelt	280
2.2.3.2.	Afgrænsningen mellem erhvervsvirksomhed og hobbyvirksomhed	281
2.3.	Afgrænsningen over for udgifter til privatforbrug	285
2.3.1.	Generelt	285
2.3.2.	Arbejdsværelse i hjemmet	288
2.3.3.	Arbejdstøj	289
2.3.4.	Sundhedsudgifter	289
2.3.5.	Udgifter til pc mv. og telefon	290
2.3.6.	Udgifter til faglitteratur	291
2.3.7.	Rejseudgifter	291
2.3.8.	Kursus- og kongresudgifter mv.	292
2.3.9.	Gaver, repræsentation og reklame	293

2.3.10.	Andre driftsudgifter	296
2.4.	Udgifter vedrørende indkomstgrundlaget	296
2.4.1.	Generelt	296
2.4.2.	Tilknytning til skattepligtig indkomst	298
2.4.3.	Etablering og ophør af virksomhed	299
2.4.4.	Forbedring eller ændring af indkomstgrundlaget	303
2.4.5.	Aktivering og afskrivning af driftsomkostninger	309
2.4.6.	Fradrag for etableringsudgifter mv. med særlig hjemmel...	311
2.5.	Fradragsbegrænsninger – omkostninger uden fradrag	312
2.5.1.	Indledning	312
2.5.2.	Repræsentation, LL § 8, stk. 4	313
2.5.3.	Udgifter vedrørende køb af varer og ydelser	316
2.5.4.	Udgifter til tobak	316
2.5.5.	Udgifter til bestikkelse	316
2.5.6.	Finansielle udgifter	316
2.5.7.	Bistand i skattesager	317
2.5.8.	Bøder, bod mv.	317
2.5.9.	Bidrag til politiske partier	319
2.5.10.	Andre omkostninger uden fradrag	319
2.6.	Udgiftens tidsmæssige placering	319
3.	Driftstab	323
3.1.	Afgrænsning af driftstab over for afhændelsestab og driftsomkostninger	323
3.2.	Hjælpebegreber ved afgørelse af, om tab er fradragsberettiget	324
3.2.1.	Genstandskriteriet, omsætnings- eller anlægsaktiver	324
3.2.2.	Årsagskriteriet	326
3.3.	Forskellige eksempler på driftstab	328
3.3.1.	Afskrivningsloven og avancebeskatningslovene	328
3.3.2.	Tab på kontante pengebeholdninger	328
3.3.3.	Tab på udlån og kaution	329
3.3.4.	Erstatning og lignende	330
3.4.	Tab opstået ved forsætlig skadeforvoldelse eller strafbar handling	331
3.5.	Tabets konstatering	333
3.6.	Tab reducerende omstændigheder	333

Kapitel 10.	Afskrivninger	335
1.	Begreb og lovgrundlag	335
2.	Afskrivningsmetoder	336

3.	Afskrivninger efter afskrivningsloven	338
3.1.	Lovens anvendelsesområde	338
3.2.	Opdeling på afskrivningsgrupper efter art	340
3.2.1.	Opdelingen overordnede betydning	340
3.2.2.	Driftsmiddel eller skib	340
3.2.3.	Driftsmiddel eller installation/bygningsbestanddel	341
3.2.4.	Installation eller bygningsbestanddel	342
3.3.	Driftsmidler og skibe, jf. AL § 2 ff.	342
3.3.1.	Hel eller delvis erhvervsmæssig anvendelse	342
3.3.2.	Betingelser for påbegyndelse af afskrivninger	344
3.3.3.	Afskrivningsmåde. Saldosystemet	347
3.3.4.	Afskrivningsgrundlaget	351
3.4.	Delvis erhvervsmæssigt benyttede driftsmidler og skibe, jf. AL §§ 11-13	353
3.5.	Afskrivning på bygninger mv., jf. AL §§ 14-27	354
3.5.1.	Bygninger og installationer	354
3.5.1.1.	Hel eller delvis erhvervsmæssig anvendelse	354
3.5.1.2.	Betingelser for afskrivning	355
3.5.1.3.	Afskrivningsmåde	357
3.5.1.4.	Afskrivning på udgifter til ombygning og forbedring, herunder straksfradrag	359
3.5.1.5.	Afskrivningsgrundlag	362
3.5.2.	Bygninger på lejet grund og ejendomme med hjemfaldsforpligtelse mv.	363
3.5.3.	Dræningsanlæg mv. på jordbrugsbedrifter	364
3.6.	Øvrige afskrivninger efter afskrivningsloven	365
3.6.1.	Forskudsafskrivinger	365
3.6.2.	Substansforbrug	365
3.6.3.	Ombygning af lejede lokaler	365
3.6.4.	Goodwill og andre immaterielle aktiver	366
3.6.5.	Kvoter og betalingsrettigheder	367
3.6.6.	Ombygning af værelser til landboturisme	368
3.6.7.	Tilslutningsafgifter	368
3.6.8.	Straksafskriving af aktiver erhvervet ved tilskud	369
3.6.9.	Kunstnerisk udsmykning	369
4.	Afskrivninger uden for afskrivningsloven	370
4.1.	Afskrivninger efter ligningsloven	370
4.2.	Afskrivninger efter statsskatteloven	370

Kapitel 11.	Lønmodtageres indkomst	373
1.	Begrebet lønindkomst	373
2.	Beskatning af løn og andre kontante godtgørelser	374
3.	Skattefrie udgiftsgodtgørelser	375
3.1.	Udlæg efter regning	375
3.2.	Befordringsgodtgørelse	376
3.3.	Rejsegodtgørelser	377
4.	Jubilæumsgratualer og fratrædelsesgodtgørelser	378
5.	Beskatning af personalegoder mv.	381
5.1.	Afgrænsning af de skattepligtige goder	381
5.1.1.	Indledning	381
5.1.2.	Goder, der altid beskattes og ikke omfattes af bagatel- grænserne	382
5.1.2.1.	Fri telefon, computer og internetadgang	384
5.1.3.	Goder uden væsentlig værdi/almindelige personalegoder ..	385
5.1.4.	Bagatelgrænserne i LL § 16, stk. 3	385
5.1.5.	Rabatter	387
5.1.6.	Fri befordring	387
5.1.7.	Uddannelsesudgifter, studierejser mv.	388
5.1.8.	Sundhedsydelse	390
5.1.9.	Køberettigheder, udbytteandele mv.	391
5.2.	Værdiansættelsen	392
5.3.	Særligt om fleksible lønordninger	392
5.4.	Aktieafløsning mv. af medarbejdere	394
5.4.1.	Indledning	394
5.4.2.	LL § 7 P – individuelle ordninger	394
5.4.3.	LL § 28	396
5.4.4.	Konvertible obligationer	396
5.4.5.	Andele i medarbejderinvesteringsselskaber	396
6.	Arbejdsvederlag, som ikke er løn	397
6.1.	Honorarindtægter, godtgørelser mv.	397
6.2.	Værdi af eget arbejde	398
7.	Øvrige spørgsmål vedr. lønindkomst mv.	399
7.1.	Beskatningstidspunktet for løn og honorarindtægter	399
7.2.	Afgrænsningen mellem A-indkomst og B-indkomst	399
7.3.	Indberetningspligt	400
Kapitel 12.	Lønmodtageres fradrag	401
1.	Generelt om lønmodtageres fradrag	401
2.	Udgifter uden for fradragsbegrænsningen i LL § 9, stk. 1 .	403

2.1.	Befordringsudgifter	403
2.2.	Rejseudgifter efter LL § 9 A	405
2.3.	Kontingenter til fagforening og arbejdsløshedsforsikring	406
2.4.	Standardiserede fradrag for visse lønmodtagergrupper ...	407
2.5.	Diverse fradrag knyttet til lønmodtagere	407
2.6.	Dobbelt husførelse, jf. SL § 6, stk. 1, litra a	408
3.	Udgifter omfattet af fradragsbegrænsningen i LL § 9, stk. 1	408
3.1.	Driftsomkostninger efter SL § 6, stk. 1, litra a	408
3.1.1.	Afgrænsning over for privatudgifter	409
3.1.2.	Afgrænsning over for etableringsudgifter mv.	410
3.2.	Afskrivning på aktiver	412
3.3.	Driftstab mv.	413
4.	Etablerings- og iværksætterkonti	414
4.1.	Reglernes formål og virkemåde	414
4.2.	Frdrag for indskud	414
4.3.	Etablering af erhvervsvirksomhed	415
4.4.	Hævning af beløb efter etablering	418
4.4.1.	Forlods afskrivning af anskaffede aktiver	418
4.4.2.	Dækning af fradragsberettigede udgifter	419
4.4.3.	Erhvervelse af virksomhed i selskabsform	419
4.5.	Efterbeskatning	420

Kapitel 13. Gaver	421
1. Indledning og oversigt	421
2. Gavebegrebet	422
3. Gavens fremtrædelsesform og værdi	426
3.1. Generelt om gavens fremtrædelsesform	426
3.2. Værdiansættelse af gaven	428
3.3. Særligt om løbende ydelser og formuegoder med brugs- eller indtægtsnydelsesret for andre	433
4. Beskatning af gavemodtager	436
4.1. Oversigt	436
4.2. Lejlighedsgaver	437
4.3. Hædersgaver, studierejselegater og andre engangsbeløb	438
4.4. Gaver mellem ægtefæller	440
4.5. Gaveafgift	441
4.5.1. Den gaveafgiftspligtige personkreds	441
4.5.2. Gaveafgiftens beregning	442

4.5.3.	Afgiftspligtens indtræden, grundlaget for opgørelsen, forfaldstid og hæftelse	443
5.	Tilknytningskravet og dobbeltbeskatning	445
6.	Den skattemæssige behandling af gavegiver	445
6.1.	Fradragsret for gaver	445
6.2.	Realisation af kapitalgevinst og succession	446
7.	Anskaffelses- og afståelsestidspunkt	447

Afsnit 3

Indkomster og fradrag vedrørende aktiver og passiver

Kapitel 14. Realisationskriterier og berigtigelsesformer	451
1. Indledning	452
1.1. Kapitalgevinstbeskatning	452
1.2. Generelt om statsskattelovens § 5, stk. 1, litra a	452
1.3. Generelt om næring	453
1.4. Spekulationsbegrebet i SL § 5, litra a	455
1.5. Generelt om overdragelser mellem parter uden eller med interessefællesskab	456
2. Realisationskriterier	459
2.1. Realisation ved afståelse	459
2.2. Realisation ved dispositioner, der sidestilles med afståelse	462
2.3. Betingede aftaler	464
2.4. Skatteforbehold, omgørelse, LL § 2, stk. 5, og omvalg ...	467
2.5. Køberettigheder	476
2.5.1. Køberet i modsætning til afståelse	476
2.5.2. Køberet som selvstændigt aktiv	478
2.5.3. Udnyttelse af køberet	479
3. Den tidsmæssige placering af fortjeneste og tab	481
4. Principperne for opgørelse af fortjeneste og tab	482
4.1. Generelt	482
4.2. Berigtigelsesformens betydning	483
4.2.1. Nominel handelsværdi i modsætning til kontantværdi	483
4.2.2. Berigtigelse ved obligationer, pantebreve og gældsbebre ..	484
4.2.2.1. Opgørelse af sælgers afståelsessum	484
4.2.2.2. Opgørelse af købers anskaffelsessum og afskrivningsgrundlag	486
4.2.3. Berigtigelse i form af en løbende ydelse	486
4.4. Den skattepligtige afståelsessum ved vederlagsfrie overdragelser	489

4.5.	Afståelse af en del af et aktiv	491
4.6.	Udgifter ved anskaffelse og afståelse	492
Kapitel 15.	Driftsmidler og andet løsøre	495
1.	Afgrænsning af løsøre	495
2.	Lejeindtægter mv. af løsøre	495
2.1.	Særligt om dele- og platformsøkonomi	496
2.1.1.	Lejlighedsvis biludlejning	496
2.1.2.	Lejlighedsvis udlejning af lystbåde og campingvogne mv.	497
2.1.3.	LL § 15 R	497
3.	Afståelse mv. af løsøre	497
3.1.	Sondringen mellem anlægsaktiver og omsætnings- aktiver	497
3.2.	Afgrænsning mellem private aktiver og erhvervs- mæssige aktiver	498
3.3.	Afståelse af erhvervsmæssige aktiver	500
3.3.1.	Varelagre mv.	500
3.3.2.	Driftsmidler og skibe omfattet af afskrivningsloven	501
3.3.2.1.	Sondringen mellem virksomhedsophør og fortsat virksomhed	501
3.3.2.2.	Beskatning ved fortsat virksomhedsdrift	504
3.3.2.3.	Beskatning ved virksomhedsophør	506
3.3.2.4.	Afståelse af kontrakter mv.	507
3.3.3.	Øvrige erhvervsmæssige aktiver	508
4.	Tidsmæssig placering og opgørelse af fortjeneste og tab ..	508
4.1.	Den tidsmæssige placering af fortjeneste og tab	508
4.2.	Opgørelse af fortjeneste og tab	509
Kapitel 16.	Fast ejendom	511
1.	Indledning	511
2.	Kapitalindtægter og -udgifter vedr. fast ejendom	513
2.1.	Ejendomme, der anvendes erhvervsmæssigt	513
2.1.1.	Indtægter ved udlejning og bortforpagtning mv.	513
2.1.2.	Udgifter vedrørende erhvervsejendomme	515
2.2.	Ejerboliger	517
2.2.1.	Generelt	517
2.2.2.	Reglerne i ejendomsværdiskatteloven	517
2.2.3.	Indtægter ved delvis udlejning af ejerboliger og fritidsboliger	519
2.3.	Udleje mellem parter med interessefællesskab	521

3.	Eksempler på løbende indtægter og kapitalgevinster	523
4.	Kapitalgevinster og -tab vedr. fast ejendom	525
4.1.	Indledning og oversigt	525
4.2.	Næring	526
4.2.1.	Indledning	526
4.2.2.	Næringsformodningen	527
4.2.3.	Handel med fast ejendom som bierhverv	529
4.2.4.	Afsmitning, indkomstflytning mv.	530
4.2.5.	Næringsvirksomhed på erhvervestidspunktet	532
4.2.6.	Afkræftelse af videresalgshensigt	534
4.2.6.1.	Undtagelser fra næringsformodningen	534
4.2.6.2.	Ejerboliger	534
4.2.6.3.	Udlejningsejendomme	535
4.2.6.4.	Ejendomme anvendt i erhvervsvirksomheden	536
4.2.6.5.	Omstændighederne ved køb/salg	537
4.2.7.	Beskatning af genvundne afskrivninger	538
4.2.8.	Den tidsmæssige placering af fortjeneste og tab	538
4.2.9.	Opgørelse af fortjeneste og tab	538
4.3.	Førstegangsafståelse af visse ejerlejligheder	539
4.4.	Beskatning af fortjeneste og tab efter ejendomsavance- beskatningsloven og afskrivningsloven	539
4.4.1.	Indledning	539
4.4.2.	Ejendomsavancebeskatningslovens fritagelsesbestem- melser mv.	540
4.4.2.1.	Ejerboliger og aktier mv. med brugsret til en beboelseslejlighed	540
4.4.2.2.	Ekspropriation mv.	550
4.4.3.	Tidspunktet for erhvervelse og afståelse	553
4.4.4.	Opgørelse af fortjeneste og tab	554
4.4.4.1.	Den regulerede anskaffelsessum	554
4.4.4.2.	Den regulerede afståelsessum	557
4.4.4.3.	Regulering og beskatning af fortjeneste/tab	557
4.4.4.4.	Genanbringelse mv.	559
4.4.5.	Beskatning af genvundne afskrivninger mv.	561
4.4.5.1.	Indledning	561
4.4.5.2.	Genvundne afskrivninger på bygninger og installationer ..	562
4.4.5.3.	Tabsfradrag på bygninger og installationer	563
4.4.5.4.	Bygninger på lejet grund mv.	565
4.4.5.5.	Dræningsanlæg mv. på jordbrugsbedrifter	565
4.4.5.6.	Lejede lokaler	565

4.4.5.7.	Værelsesindretning	566
4.4.5.8.	Tilslutningsafgifter	566
4.4.5.9.	Kunstnerisk udsmykning	566
4.5.	Frigørelsesafgift	566
Kapitel 17.	Renter og kursgevinster	567
1.	Afgrænsning af renter over for kursgevinster og -tab	567
2.	Renteudgifter og -indtægter	569
2.1.	Generelt	569
2.2.	Ikke-fradragsberettigede renteudgifter	570
2.3.	Retlig forpligtelse til at betale renter i gældsforhold	571
2.3.1.	Retlig forpligtelse	571
2.3.2.	Kun debitor har fradragsret	573
2.3.3.	Refusionskrav mod meddebitor	576
2.4.	Den tidsmæssige placering af renteindtægter og -udgifter	577
3.	Kursgevinster og -tab	581
3.1.	Generelt	581
3.2.	Kursgevinstlovens anvendelsesområde på fordringer og gæld	581
3.3.	Den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab hos fordringshaver/kreditor	586
3.3.1.	Selskabers gevinst og tab på fordringer	586
3.3.2.	Fysiske personers gevinst og tab på fordringer	589
3.3.2.1.	Pengenæring	589
3.3.2.2.	Vederlagsnæring mv.	591
3.3.2.3.	Indkomstflytning og afsmitning	592
3.3.2.4.	Gevinst og tab på andre fordringer	594
3.3.2.5.	Det tidligere mindsterentesystem, og reglerne om lånte midler og om fremmed valuta	595
3.4.	Den skattemæssige behandling af kursgevinster og kurstab på gæld hos debitor	597
3.4.1.	Selskabers gevinst og tab på gæld	597
3.4.1.1.	Begrænsning af den generelle beskatning af gevinst på gæld	597
3.4.1.2.	Tidligere begrænsninger i den generelle fradragsret for tab på gæld	598
3.4.2.	Fysiske personers gevinst og tab på gæld	599
3.4.2.1.	Gældseftergivelse	599
3.4.2.2.	Pengenæring	600

3.4.2.3.	Anden dansk gæld	600
3.4.2.4.	Anden udenlandsk gæld	602
3.5.	Beskatningstidspunktet og opgørelse af kursgevinst og kurstab	602
3.5.1.	Beskatningstidspunktet	602
3.5.2.	Opgørelsen af kursgevinst og kurstab	604
Kapitel 18.	Aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer	607
1.	Beskatning af udbytte mv. af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer	607
2.	Særligt om beskatning af udbytte mv. af aktier, andels- beviser og lignende værdipapirer – fysiske personer	609
3.	Særligt om beskatning af udbytte mv. af aktier, andels- beviser og lignende værdipapirer – selskaber	611
3.1.	Indledning	611
3.2.	Beskatning af udbytter	612
3.2.1.	Udbytter i koncernforhold	612
3.2.2.	Udbytter uden for koncernforhold – porteføljeaktier	612
3.2.3.	Udbytter af egne aktier	613
3.2.4.	Næringsaktier og aktier i investeringsselskaber	613
3.2.5.	Aktier i investeringsselskaber	614
4.	Beskatning ved afståelse af aktier mv.	614
4.1.	Indledning – historisk overblik	614
4.2.	Aktieavancebeskatningsloven	615
4.3.	Rettigheder omfattet af aktieavancebeskatningsloven	615
5.	Den skattemæssige behandling af fortjeneste og tab ved afståelse af aktier – fysiske personer	617
5.1.	Fortjeneste	617
5.2.	Tab	618
5.3.	Overgangsregler	619
6.	Opgørelse af fortjeneste og tab ved aktieafståelse – fysiske personer	619
7.	Opgørelse af fortjeneste og tab ved aktieafståelse – selskaber mv.	621
8.	Næringsaktier – fysiske personer og selskaber m.v.	624
9.	Andele i visse andelsselskaber og foreninger	627
10.	Investeringsselskaber og akkumulerende investerings- foreninger	628
11.	Investeringsbeviser i investeringsinstitutter med minimumsbeskatning	629

12.	Realisationskriterier	630
13.	Fysiske personer med fortrinsstilling i kapital-, venture- eller infrastrukturfond.	636
14.	Aktiesparekonto	638
15.	Investorfradrag	639
Kapitel 19.	Immaterielle aktiver	641
1.	Indledning	641
2.	Indtægter og udgifter vedrørende immaterielle aktiver	643
3.	Afhændelse af immaterielle aktiver	645
3.1.	Historie og generelle bemærkninger	645
3.2.	Særligt om goodwill	646
3.2.1.	Goodwillbegrebet	646
3.2.2.	Værdiansættelse af goodwill – interessefællesskab	648
3.3.	Andre immaterielle aktiver	650
3.3.1.	Enerettigheder	650
3.3.2.	Retten ifølge en forpagtnings- eller lejekontrakt	651
3.3.3.	Udbyttet	652
3.4.	Godtgørelse ved opgivelse af agentur og indskrænkninger i adgangen til fri erhvervsudøvelse	652
3.5.	Opgørelse af fortjeneste og tab – den tidsmæssige placering	654
Kapitel 20.	Finansielle kontrakter	657
1.	Historisk oversigt	657
2.	Kursgevinstlovens regler for den skattemæssige behandling af finansielle kontrakter	658
2.1.	Kontrakter omfattet af loven	658
2.2.	Selve beskattningen	664
3.	Finansielle kontrakter uden for kursgevinstloven	669
Kapitel 21.	Virksomhedsoverdragelse og generationsskifte	673
1.	Indledning	673
2.	Fordeling af afståelses- og anskaffelsessum ved samlet afhændelse af flere aktiver	674
3.	Den tidsmæssige placering og opgørelse af fortjeneste og tab og fordeling af den løbende indkomst	679
3.1.	Opgørelse af kapitalgevinst og -tab og den tidsmæssige placering heraf	679

3.2.	Fordeling af den løbende indkomst mellem køber og sælger	679
4.	Virksomhedsoverdragelse ved succession	680
4.1.	Indledning	680
4.2.	Succession	681
4.2.1.	Successionsbegrebet	681
4.2.2.	Anvendelsesområdet for successionsreglerne	681
4.2.3.	Grundlaget for successionen og dens skattemæssige virkninger	682
4.3.	Familiesuccession – generationsskifte	684
4.3.1.	Særligt om succession ved overdragelse af erhvervs- virksomhed – KSL § 33 C	686
4.3.2.	Særligt om succession ved overdragelse af aktier – ABL § 34	690
4.3.3.	Særligt om overdragelse ved hel eller delvis gave	692
4.3.3.1.	Gaveafgift eller skattepligt	692
4.3.3.2.	Passivpost eller udskudt skat ved succession	694
4.4.	Overdragelse til nære medarbejdere	697
4.5.	Tilbageoverdragelse til tidligere ejer	698
4.6.	Overdragelse til erhvervsdrivende fond	699
Kapitel 22.	Stiftelse af selskaber mv.	703
1.	Indledning	703
2.	Stiftelse af aktieselskab eller anpartsselskab	704
2.1.	De selskabsretlige regler	704
2.2.	Stiftelse ved kontant indskud	705
2.2.1.	Den skattemæssige behandling af selskabet	705
2.2.2.	Den skattemæssige behandling af indskyderen	705
2.3.	Stiftelse ved apportindskud	706
2.3.1.	Selskabets skattemæssige stilling	706
2.3.2.	Den skattemæssige behandling af indskyderen	707
2.4.	Indkomstskattepligtens indtræden	708
3.	Omdannelse af personlig drevet virksomhed	708
3.1.	Skattepligtig virksomhedsomdannelse	709
3.1.1.	De skattemæssige konsekvenser af skattepligtig omdannelse	709
3.1.2.	Stiftelse med tilbagevirkende kraft	710
3.2.	Skattefri virksomhedsomdannelse	711
3.2.1.	Hvilke omdannelser kan omfattes af loven?	712

3.2.2.	Betingelser for skattefri omdannelse af enkeltmands- virksomhed	714
3.2.3.	Betingelser for skattefri omdannelse af flerejede virksomheder	719
3.2.4.	Omdannerens skattemæssige stilling	720
3.2.5.	Omdannelsens betydning for selskabet	722

Afsnit 4

Rette indkomstmodtager og familiebeskatning

Kapitel 23.	Rette indkomstmodtager og lovhjemlet indkomst- deling	725
1.	Rette indkomstmodtager	726
1.1.	Generelt	726
1.2.	Rette indkomstmodtager, fikserede indtægter og omgåelse mv.	726
1.3.	Retmæssig ejer og rette indkomstmodtager	728
2.	Henføring af indkomst og udgifter efter princippet om rette indkomstmodtager	729
2.1.	Indtægter	729
2.2.	Udgifter	735
3.	Overdragelse af formuegoder med latente indkomst- muligheder	738
4.	Overdragelse af selve indkomstgrundlaget	738
5.	Overdragelse af retten til løbende indkomst	743
6.	Fikserede indkomster	745
6.1.	Indledning og forholdet mellem LL § 2 og SL §§ 4-6	745
6.2.	Generelt om indkomstfiksering	748
6.3.	Fiksering af arbejdsvederlag	748
6.4.	Fiksering af renter	749
6.4.1.	Forhold omfattet af LL § 2	749
6.4.2.	Rentefiksering og omgåelse	750
6.4.3.	Rentefiksering i familieforhold	750
6.5.	Fikseret lejeindkomst	752
7.	Lovhjemlet indkomstdeling	753
7.1.	Indledning	753
7.2.	Ensidigt bebyrdende aftaler	753
7.2.1.	Ydelser til selskaber, fonde og foreninger mv.	753
7.2.2.	Ydelser til personer og dødsboer	754
7.3.	Gensidigt bebyrdende aftaler	754

7.4.	Almindelige betingelser for fradragsret for løbende ydelser	756
7.5.	LL § 17 – Renter af gavegæld	756

Kapitel 24.	Beskatning af ægtefæller og ugifte samlevende	759
1.	Beskatning af ægtefæller	759
1.1.	Indledning og historisk overblik	759
1.2.	Indkomstopgørelsen for ægtefæller	760
1.2.1.	Almindelige principper	760
1.2.2.	Betingelserne for anvendelse af kildeskattelovens særregler om ægtefællebeskatning	761
1.2.3.	Fordeling af indtægter og udgifter mellem ægtefæller	764
1.2.3.1.	Generelt	764
1.2.3.2.	Indtægter fra erhvervsvirksomhed	765
1.2.3.2.1.	Overførsel af overskud til medarbejdende ægtefælle	767
1.2.3.2.2.	Lønftaler mellem ægtefæller	768
1.2.3.2.3.	Friere fordeling mellem ægtefæller	769
1.2.3.2.4.	Virksomhedsordningen og kapitalafkastet	771
1.2.4.	Overdragelser mellem ægtefæller	771
1.3.	Skatteberegningen for ægtefæller	772
1.4.	Ægtefællehæftelsen for skatter	774
1.5.	Særlige problemer ved faktisk samlivsophævelse, separation og skilsmisse	777
1.5.1.	Underholdsbidrag til ægtefælle	777
1.5.2.	Beskatningen i forbindelse med et ægtefælleskifte	780
1.5.3.	Udlodninger i forbindelse med ægtefælleskiftet og succession	780
2.	Ugifte samlevende	783
2.1.	Ingen særregler for ugifte samlevende	783
2.2.	Betydningen af det økonomiske interessefællesskab mellem ugifte samlevende	783
2.3.	Værdien af husligt arbejde og værdien af frit ophold	784
2.4.	Økonomisk begunstigelse af den anden part	785
2.5.	Beskatning ved samlivsophør	786

Kapitel 25.	Beskatning af forældre og børn	789
1.	Børns selvstændige skattepligt	789
2.	Transaktioner mellem forældre og børn	790
3.	Forældres løn til deres børn	792
4.	Beskatning af underholdsbidrag til børn	793

Afsnit 5

Subjektiv skattepligt

Kapitel 26. Subjektiv skattepligt for personer	799
1. Indledning	800
2. Skatteretsevne	800
3. Ubegrænset skattepligt	801
3.1. Indledning	801
3.2. Bopæl her i landet	802
3.2.1. Bopælsbegrebet	802
3.2.1.1. Særligt om sommerhuse	810
3.2.2. Tilflytning	812
3.3. Ophold i Danmark	824
3.4. Danske statsborgere på dansk skib mv.	827
3.5. Udsendt i offentlig tjeneste	827
3.6. Indtræden og ophør af skattepligt	829
3.7. Særligt om kulbrinteskate	830
4. Særregel for beskatning af forskere og nøglemedarbejdere	830
5. Særligt om grænsegængere	832
6. Særligt om asylansøgere	833
7. Begrænset skattepligt	833
7.1. Generelt om begrænset skattepligt	833
7.2. Begrænset skattepligt af arbejdsindtægter	833
7.3. Begrænset skattepligt af søfolk og luftfartspersonels arbejdsindtægter	835
7.4. Bestyrelses honorarer mv.	835
7.5. Indtægter ved arbejdsudleje	836
7.6. Beskatningen af visse konsulenthonorarer	836
7.7. Indtægter ved erhvervsvirksomhed med fast driftssted i Danmark	837
7.8. Indtægter fra fast ejendom i Danmark	841
7.9. Udbytter	841
7.10. Renteindtægter	842
7.11. Royalties	842
7.12. Pensioner og sociale ydelser	843
7.13. Indtægter i form af studiestøtte og stipendier mv.	843
7.14. Doms mænd og nævninge	843
7.15. Kapitalgevinster mv.	843
7.16. Opgørelse af den begrænset skattepligtige indkomst	843
8. Avancebeskatning mv. ved fraflytning til udlandet	845

8.1. Generelt	845
8.1.1. Avancebeskatning af aktiver	845
8.1.2. Aktieavancebeskatning ved fraflytning mv.	847
8.1.3. Kursgevinster på pengefordringer og finansielle instrumenter	852
9. Fritagelse for skattepligt	852
10. Arbejdsmarkedsbidragspligt	853
Kapitel 27. Subjektiv skattepligt for selskaber mv.	855
1. Indledning	855
2. Skatteretsevne	856
3. Ubegrænset skattepligt	864
3.1. Generelt om ubegrænset skattepligt	864
3.2. Globalindkomstprincippet og det modificerede globalindkomstprincip	867
4. Begrænset skattepligt	867
4.1. Generelt	867
4.2. Fast driftssted i Danmark	868
4.3. Udbytte	869
4.3.1. Generelt	869
4.3.2. Skattefrit datterselskabsudbytte mv. udbetalt af danske selskaber	871
4.4. Renter	872
4.4.1. SEL § 2, stk. 1, litra d, om visse koncerninterne renter	872
4.4.2. Begrænset skattepligt vedr. koncerninterne fordringer stiftet til overkurs	875
4.5. Royalties	875
4.5.1. Formålet med rente-/royaltydirektivet	875
4.5.2. Gennemførelse af rente-/royaltydirektivet i dansk lovgivning	875
4.6. Konsulentreglen	876
4.6.1. SEL § 2, stk. 1, litra f, konsulentreglen	876
4.7. Hybride selskaber	877
5. De forskellige beskatningsformer	877
5.1. Aktieselskabsbeskatning	877
5.2. Andelsselskabsbeskatning	880
5.3. Institutionsbeskatning	885
5.4. Fonds- og foreningsbeskatning	886
6. Kvalifikationen og anerkendelsen af udenlandske selskaber mv.	889

7.	Fritagelse for eller lempelse af skattepligten	892
----	--	-----

Afsnit 6

Selskabsbeskatning

Kapitel 28. Generelt om selskabsbeskatning	895
1. Indledning	895
1.1. Aktieselskabsbeskatning – økonomisk dobbeltbeskatning	895
1.2. Selskaber mv., der er omfattet af selskabsbeskatningen ..	898
2. Indkomståret og periodefordeling	898
3. Indkomstopgørelsen i aktieselskaber mv.	900
3.1. Modificeret globalindkomstprincip	900
3.2. Indskud af kapital i selskaber mv.	902
3.3. Udbytter og aktieavancer	904
3.4. Kursgevinster og -tab	904
3.4.1. Pengefordringer og gæld	904
3.4.2. Finansielle kontrakter	904
3.5. Fradrag ved indkomstopgørelsen	905
3.6. Selskabers retsstilling kan være påvirket af aktionærenes forhold	905
3.7. Underskudsfræmførsel	906
3.7.1. Generelt	906
3.7.2. Underskudsfræmførsel ved skift i ejerkreds – kapitalindtægter og leasingindtægter	906
3.7.3. Underskudsfræmførsel ved skift i ejerkreds – tomme selskaber	909
3.7.4. Underskudsbegrænsning ved gældsnedsettelse	910
3.7.5. Andre underskudsregler	910
3.7.6. Underskud fra udgifter, der straks afskrives	911
3.7.7. Underskudsregister	911
3.8. Fradragsbegrænsninger for finansieringsudgifter	912
3.8.1. Tynd kapitalisering	912
3.8.2. Renteloftet i SEL § 11 B	912
3.8.3. EBITDA-reglen i SEL § 11 C	913
4. Skatteberegningen	915
5. Begrænset skattepligtige selskaber og foreninger mv.	915

Kapitel 29. Andelsselskabs-, institutions- samt fonds- og foreningsbeskatning	917
1. Indledning	917

2.	Beskatning af andelsforeninger – indkøbsforeninger og produktions- og salgsforeninger	918
3.	Beskatning af brugsforeninger	921
3.1.	Indledning	921
3.2.	Undtagelser fra beskatningen efter aktieselskabsbeskatningsreglerne	921
3.2.1.	Fradrag for dividende, efterbetaling og bonus	921
3.2.2.	Fradrag for rabatydelser	922
3.2.3.	Fradrag for andre udgifter	923
3.3.	Beskatningen af medlemmerne af brugsforeninger	923
3.3.1.	Beskatning af udlodninger	923
3.3.2.	Beskatning af avancer ved afståelse og likvidationsudlodninger	923
4.	Beskatning af investeringsinstitutter, foreninger og institutioner mv.	924
5.	Beskatning af fonde og foreninger omfattet af fondsbeskatningsloven	931
5.1.	Indledning – historisk overblik	931
5.2.	Fonde m.v.	931
5.2.1.	Indkomstopgørelsen	931
5.2.2.	Skatteberegning mv.	939
5.3.	Brancheforeninger	940
5.4.	Arbejdsmarkedssammenslutninger	940

Kapitel 30. Opløsning af selskaber og foreninger mv. og overgang i skattepligt	943
1. Indledning	943
2. Likvidation mv.	943
2.1. Generelt	943
2.2. Afsluttende ansættelse	944
2.3. Tidspunktet for selskabets opløsning i relation til selskabsbeskatningen	945
2.4. Indkomstopgørelsen i det afsluttende indkomstår	947
2.5. Beskatning af likvidationsprovenuet hos aktionærene mv.	947
2.5.1. Acontoudlodninger forud for det kalenderår, hvori selskabet mv. endeligt opløses	947
2.5.2. Likvidationsprovenu i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses	948

2.5.3.	Likvidationsudlodninger fra andelsselskabsbeskattede foreninger	949
2.5.4.	Likvidationsudlodninger fra foreninger mv. omfattet af SEL § 1, stk. 1, nr. 6	949
2.6.	Genoptagelse af likvidationen	950
2.7.	Likvidation af begrænset skattepligtige selskaber og foreninger mv.	950
2.8.	Hæftelse for selskabsskatten	951
3.	Flytning af hjemsted til udlandet	951
4.	Overgang i skattepligt	952
4.1.	Generelt	952
4.2.	Konsekvenser for selskabet eller foreningen mv.	952
4.2.1.	Overgang til skattefri virksomhed	952
4.2.2.	Ophør med at drive erhvervsmæssig virksomhed	952
4.2.3.	Overgang fra aktieselskabsbeskatning til andelsselskabsbeskatning – SEL § 5 A	954
4.2.4.	Overgang fra andelsselskabsbeskatning til aktieselskabsbeskatning – SEL § 5 B	954
4.2.5.	Overgang fra andelsselskabsbeskatning til institutionsbeskatning	955
4.2.6.	Særligt om investeringsselskaber – SEL § 5 F	955
4.2.7.	Overgang i skattepligt, der ikke er omfattet af SEL §§ 5 A, 5 B og 5 F	956
4.2.8.	Overgang i skattepligt fra beskatning efter selskabsskatte- loven til fondsbeskatning	956
4.2.9.	Fastsættelse af indgangsværdier	957
4.3.	Konsekvenser for selskabsdeltagerne	957

Kapitel 31.	Beskatningen af indkomst i selskaber, der ikke er selvstændige skattesubjekter	959
1.	Introduktion til personselskaber	959
1.1.	Interessentskaber	959
1.2.	Kommanditselskaber	960
1.3.	Partnerselskaber (kommanditaktieselskaber)	960
1.4.	Generelt om deltagelse i personselskaber	961
1.5.	Særligt om ligningslovens § 4	964
2.	Retsgrundlaget og begrebet ideel anpart	967
3.	Skatteretlige spørgsmål i forbindelse med stiftelse af interessentskaber mv.	968

3.1.	Tidspunktet for indtræden af interessentskabsstiftelsens retsvirkninger	968
3.2.	Stiftelse af et interessentskab mv. anses som et delsalg og delkøb	969
3.3.	Optagelse af kompanion i interessentskab sidestilles med virksomhedsophør	969
3.4.	Værdiansættelsen af de i selskabet indskudte aktiver	970
4.	Deling af selskabsindkomsten mellem selskabsdeltagerne ..	971
4.1.	Beskatning af selskabsindkomsten hos selskabs- deltagerne	971
4.2.	Selskabsaftalen som hovedregel afgørende for forde- lingen af indkomster mellem selskabsdeltagerne	973
5.	Karakteren af selskabsindkomsten ved beskatningen af selskabsdeltagerne	974
6.	Fordeling af underskud og tab mellem selskabsdeltagerne ..	976
6.1.	I almindelighed	976
6.2.	Fradragsbegrænsningen for kommanditister	978
7.	Skatteretlige spørgsmål ved ændring af ejerforholdet mel- lem selskabsdeltagerne og ved udlodninger fra selskabet ..	982
8.	Skatteretlige spørgsmål ved udtræden og opløsning af selskabet	982
9.	Salg af en anpart i selskabet er lig med salg af en ideel anpart af samtlige aktiver hørende til fællesformuen	983
10.	Virksomhedsordningen	984
11.	Passiv deltagelse i personselskaber	985
12.	Non-recoursevilkår og 10-mandsprojekterne	986
12.1.	Selvstændig skatteretssubjektivitet	986
12.2.	Andre spørgsmål	987

Afsnit 7

	Koncernbeskatning og ydelse mellem selskab og selskabsdeltager	
Kapitel 32.	Koncernbeskatning	989
1.	Indledning	990
2.	Generelt om koncerner og koncernbegreber	990
2.1.	Skatteretlige koncernbegreber	990
2.1.1.	Ikke et entydigt skatteretligt koncernbegreb	990
2.1.2.	Koncernbegreberne i selskabsskatteoven	992
2.1.3.	Kursgevinstlovens koncernbegreb	993
2.1.4.	Koncernbegrebet i ligningsloven og skattekontrolloven ...	993
2.1.5.	Aktieavancebeskatningslovens koncernbegreb	995

3.	Regler om koncernbeskatning i selskabsskatteloven	995
3.1.	Beskatning af udbytter	995
3.2.	Omkvalifikation af aktieavance til udbytte	997
3.3.	Koncerninterne forsikringspræmier («captive insurance»)	999
3.4.	Tynd kapitalisering	1000
3.4.1.	Indledning	1000
3.4.2.	Fradragsbeskæring af renter mv. af kontrolleret gæld	1001
3.5.	Skattefri koncerntilskud	1004
3.6.	CFC-beskatning	1005
3.6.1.	Indledning	1005
3.6.2.	CFC-beskatning af selskaber	1006

Kapitel 33. Sambeskatning

1.	Indledning	1011
2.	Obligatorisk national sambeskatning	1013
2.1.	Skattesubjekter, der kan indgå i en sambeskatning	1013
2.2.	Koncernforbindelse og koncernbegreb	1014
2.3.	Opgørelsen af sambeskatningsindkomsten	1018
2.3.1.	Sambeskatningsindkomsten	1018
2.3.2.	Delperiodeopgørelse	1021
2.3.3.	Fradrag for endelige tab i udenlandske enheder	1024
2.4.	Skattebetaling, hæftelse mv.	1026
3.	International sambeskatning	1028
3.1.	Globalpuljeprincippet	1028
3.2.	Indkomstopgørelse mv. under international sambe- skatning	1029
3.3.	Genbeskatning	1031
3.4.	Skattebetaling, hæftelse mv.	1033
4.	Skatterådets opgaver i forbindelse med sambeskatning.....	1034

Kapitel 34. Ydelse mellem selskab og selskabsdeltager

1.	Indledning	1037
1.1.	Ligningslovens § 2	1038
1.2.	Andre lovhjemlede korrektionsadgange	1039
2.	Ydelser fra selskaber og foreninger mv. til selskabs- deltagerne	1040
2.1.	Generelt	1040
2.2.	Ligningslovens §§ 16 A og 16 B	1041
2.2.1.	Generelt	1041

2.2.2.	LL § 16 A	1041
2.2.2.1.	Kapitalnedsættelse	1042
2.2.2.2.	Bil, sommerhus, helårshus og lystbåd	1044
2.2.2.3.	Skattefrie udlodninger	1045
2.2.3.	Ligningslovens § 16 B	1046
2.2.4.	Udlodninger fra andelsforeninger, efter at der er sket overgang skattepligt	1048
2.2.5.	Udlodninger fra investeringsinstitutter med minimums- beskatning	1048
3.	Ydelser fra selskabsdeltagerne til selskabet mv.	1049
3.1.	Kapitalindskud i forbindelse med aktieemission	1049
3.2.	Andre ydelser (tilskud) til selskaber og foreninger mv. ..	1049
4.	Rette indkomstmodtager	1052
4.1.	Generelt	1052
4.2.	Forvridning af indkomstgrundlaget	1052
4.3.	Beskatning af fikserede vederlag hos aktionærer mv. (maskeret indskud)	1054
5.	Maskeret udlodning	1054
5.1.	Generelt	1054
5.2.	Korrektioner i hovedaktionærselskabet	1056
5.2.1.	Generelt	1056
5.2.2.	Løn og tantieme mv.	1056
5.2.3.	Pensionsordninger	1058
5.2.4.	Renter mv.	1058
5.3.	Korrektioner hos hovedaktionæren mv.	1059
5.3.1.	Generelt	1059
5.3.2.	Salg af hovedaktionærens aktiver til selskabet til overpris	1059
5.3.2.1.	Fast ejendom	1059
5.3.2.2.	Goodwill mv.	1060
5.3.2.3.	Aktier og anparter	1061
5.3.2.4.	Fordringer på selskabet	1061
5.3.3.	Salg af selskabets aktiver til hovedaktionæren til underpris	1062
5.3.3.1.	Fast ejendom	1062
5.3.3.2.	Goodwill	1063
5.3.3.3.	Andre aktiver	1063
5.3.4.	Manglende selskabsindtægter	1063
5.3.5.	Aktionærlån	1066
5.3.6.	Afholdelse af udgifter i aktionærens interesse	1067
5.3.7.	Efterfølgende kvalifikation som yderligere løn	1068

5.4.	Tripelbeskatning	1069
5.4.1.	Generelt	1069
5.4.2.	Berigelsen er realiseret	1071
5.4.3.	Berigelsen ikke realiseret	1072
5.4.3.1.	Begunstigelse af et selskab med en anden aktionærkreds ..	1072
5.4.3.2.	Transaktioner mellem selskaber med samme aktionærkreds	1073

Afsnit 8

Omstrukturering og rekonstruktion

Kapitel 35.	Omstrukturering af selskaber mv.	1075
1.	Indledning	1076
1.2.	Manglende adgang til brug af reglerne i forbindelse med omgåelse	1078
2.	Skattefri fusion omfattet af fusionsskatteloven	1079
2.1.	Hvilke selskaber mv. er omfattet af loven	1079
2.2.	Skattefri fusion af aktieselskaber	1080
2.2.1.	Vederlaget	1081
2.2.2.	Fusionsdatoen	1081
2.2.3.	Formforskrifter	1082
2.2.4.	Behandlingen af det indskydende selskab	1083
2.2.5.	Successionen for det modtagende selskab	1084
2.2.6.	Fusionens betydning for aktionærerne	1089
2.3.	Skattefri fusion af andre selskaber mv.	1091
2.3.1.	Fusion af fonde mv.	1091
2.3.2.	Fusion af kooperative virksomheder mv.	1092
2.3.3.	Andelsforeningers mv. omdannelse til aktieselskaber	1093
2.4.	Fusion med eller mellem udenlandske selskaber	1094
2.4.1.	Udenlandsk selskab, der ophører ved fusion med et dansk selskab	1096
2.4.2.	Fusion mellem udenlandske selskaber med fast driftssted eller fast ejendom i Danmark	1096
2.4.3.	Et dansk selskab ophører ved fusion med et udenlandsk selskab	1097
2.4.4.	Beskatning af selskabsdeltagerne ved succession med udenlandske selskaber	1097
3.	Omstruktureringer med tilladelse	1098
4.	Skattefri spaltning omfattet af fusionsskatteloven	1103
4.1.	Hvilke selskaber mv. er omfattet af reglerne om skattefri spaltning	1104

4.2.	Skattefri spaltning	1104
4.2.1.	Krav om »gren af virksomhed«	1105
4.2.2.	Særlige betingelser ved skattefri spaltning uden tilladelse ..	1105
4.2.3.	Vederlaget	1107
4.2.4.	Spaltningens betydning for det indskydende selskab og successionen hos det modtagende selskab	1108
4.2.5.	Spaltningens betydning for aktionærerne	1109
4.3.	Spaltning af udenlandske selskaber	1110
5.	Skattefri tilførsel af aktiver	1111
5.1.	Kravet om en gren af en virksomhed	1111
5.2.	Særlige betingelser når tilførsel af aktiver sker uden tilladelse	1114
5.3.	Succession for det indskydende selskab	1114
5.4.	Succession hos det modtagende selskab	1116
5.5.	Værdiansættelse af tilførte aktiver og passiver	1117
6.	Ombytning af aktier	1117
6.1.	Majoritetskravet	1119
6.2.	Skattefri aktieombytning med tilladelse	1120
6.3.	Skattefri aktieombytning uden tilladelse	1121
7.	A/B-model som led i omstrukturering og generations-skifte	1122

Kapitel 36.	Rekonstruktion	1127
1.	Indledning	1127
2.	Kapitaltilførsel	1129
2.1.	Tilskud til en fysisk person	1129
2.2.	Tilskud til et selskab	1129
2.3.	Udvidelse af aktiekapital	1130
2.3.1.	Kontant indskud eller apportindskud	1130
3.	Gældseftergivelse	1131
3.1.	Den skattemæssige behandling af gældseftergivelse for debitor	1134
3.1.1.	Akkord mv.	1134
3.1.1.1.	»Samlet ordning« i henhold til KGL § 24	1138
3.1.1.1.1.	Uden for KGL § 24	1140
3.1.1.2.	»Fordringens værdi«	1142
3.1.1.3.	Underskudsfremførsel	1144
3.1.1.3.1.	Særligt for fysiske personer	1145
3.1.2.	Gældskonvertering	1147

3.1.3.	»Maskeret gældskonvertering« – kontant indskud og betaling	1148
3.1.4.	Erhvervelse af fordring til underkurs	1151
3.2.	Gældseftergivelsen m.v. betydning for rentefradragsretten	1153
3.3.	Opskrivning og nedskrivning af kapitalen	1154

Afsnit 9

International skatteret

Kapitel 37. International skatteret	1157
1. Indledning	1158
2. Problemstillingerne i den internationale skatteret	1159
2.1. Generelt	1159
2.2. Dobbeltbeskatning og en retfærdig fordeling af beskatningsretten	1159
2.3. International skatteflugt, illoyal skattekonkurrence og statsstøtte	1160
2.4. Diskrimination	1161
3. Dobbeltbeskatningsoverenskomsterne	1162
3.1. Generelt – hvad er en dobbeltbeskatningsoverenskomst?	1162
3.2. De danske dobbeltbeskatningsoverenskomster og OECD's modeloverenskomst	1164
3.3. Dobbeltbeskatningsoverenskomsternes indhold og struktur	1165
3.4. Domicilland og kildeland, dobbeltdomicil	1166
3.5. Fordelingen af beskatningsretten	1168
3.5.1. De enkelte fordelingsbestemmelser vedr. indkomst	1169
3.5.1.1. Fast ejendom – art. 6	1170
3.5.1.2. Erhvervsindkomst – art. 7	1170
3.5.1.3. Luft- og skibsfart – art. 8	1170
3.5.1.4. Associerede foretagender – art. 9	1171
3.5.1.5. Udbytte – art. 10	1171
3.5.1.6. Renter – art. 11	1172
3.5.1.7. Royalty – art. 12	1172
3.5.1.8. Kapitalgevinster – art. 13	1172
3.5.1.9. Frit erhverv – art. 14	1173
3.5.1.10. Lønindkomst – art. 15	1173
3.5.1.11. Bestyrelses honorarer – art. 16	1174
3.5.1.12. Kunstnere og sportsfolk – art. 17	1174
3.5.1.13. Pensioner – art. 18	1174

3.5.1.14.	Offentligt erhverv – art. 19	1175
3.5.1.15.	Studerende – art. 20	1175
3.5.1.16.	Anden indkomst – art. 21	1176
3.6.	Lempelse af dobbeltbeskatning	1176
3.6.1.	Kildelandsafkald og domicillandsafkald	1176
3.6.2.	Lempelsesforanstaltningerne i dobbeltbeskatningsoverenskomsterne	1177
3.6.3.	Særligt om subsidier beskatningsret	1178
3.7.	Fortolkning af dobbeltbeskatningsoverenskomsterne og løsning af dobbeltbeskatningstvister	1180
3.7.1.	Indledning	1180
3.7.2.	Fortolkning af dobbeltbeskatningsoverenskomster	1180
3.7.2.1.	OECD's modeloverenskomst med kommentarer	1181
3.7.2.2.	Inddragelse af intern ret – »renvoi-reglen«	1182
3.7.3.	Forum for løsning af dobbeltbeskatningstvister	1183
3.7.4.	Tvistbilægelsesdirektivet og EF-voldgiftskonventionen ..	1184
4.	Det multilaterale instrument og 2017-revisionen af OECD's modeloverenskomst	1186
4.1.	Indledning	1186
4.2.	Indhold	1186
4.3.	Dækkede overenskomster	1187
5.	Interne regler til lempelse af dobbeltbeskatning	1187
5.1.	Generelt	1187
5.2.	Lempelsesregler og opgørelse af den udenlandske indkomst mv.	1188
5.2.1.	Lempelse efter LL § 33	1188
5.2.2.	Nettolempelsesprincippet – LL § 33 F	1190
5.2.3.	Samspillet mellem LL § 33 og dobbeltbeskatningsoverenskomsterne	1192
5.2.4.	Tvungne afskrivninger mv.	1192
5.2.5.	Kompensationsregel for manglende regler om carry back eller carry forward af overskydende credit	1193
5.3.	Ligningslovens § 33 A	1193
6.	Underskud mv. fra udlandet	1197
6.1.	Generelt	1197
6.2.	Genbeskatning af udenlandske underskud – LL § 33 D ..	1197
6.3.	Genbeskatningsreglerne i SEL § 31 A, stk. 10-12	1198
6.3.1.	Generelt	1198
6.3.2.	Ordinær genbeskatning	1198
6.3.3.	Fuld genbeskatning	1199

6.3.4.	Genbeskatning af faste driftssteder i lande med eksemptionsoverenskomst	1199
6.4.	Overgangsregler, genbeskatning og EU-retten	1199
6.5.	Ligningslovens § 5 G om »double dip«	1200
6.6.	Endelige tab – SEL § 31 E	1201
7.	Hybride mismatch	1201
7.1.	Generelt	1201
7.2.	Hybride mismatch – SEL §§ 8 C-8 E	1202
7.2.1.	Definitioner – SEL § 8 C	1202
7.2.2.	Dobbelt fradrag – SEL § 8 D, stk. 1	1202
7.2.3.	Fradrag uden medregning – SEL § 8 D, stk. 2	1203
7.2.4.	Importeret mismatch – SEL § 8 D, stk. 3	1203
7.2.5.	Tilsidesat fast driftssted – SEL § 8 D, stk. 4	1204
7.2.6.	Selskab med dobbelt domicil – SEL § 8 E, stk. 1 og 2	1204
7.2.7.	Dobbelt domicil og sambeskatning – SEL § 8 E, stk. 3	1205
7.3.	Omvendte hybride selskaber – SEL § 2 C	1206
8.	CFC-beskatning i den internationale skatteret	1208
8.1.	Indledning	1208
8.2.	CFC-beskatning	1208
8.2.1.	CFC-beskatningsreglerne for fysiske personer	1208
8.2.2.	CFC-beskatningsreglernes overensstemmelse med dobbeltbeskatningsoverenskomsterne	1209
9.	Indskud i fonde og trusts	1210
9.1.	Stiftelsesafgift – FBL § 3 A	1210
9.2.	Beskatning af trustens indkomst – LL § 16 K	1211
9.3.	Hybride trusts mv. – FBL § 3 B	1213
9.4.	Båndlagt kapital uden aktuel ejer – FBL § 3 C	1214
10.	Misbrug	1215
10.1.	Omgåelsesklausuler	1215
10.1.1.	Den generelle omgåelsesklausul	1215
10.1.2.	Misbrug af dobbeltbeskatningsoverenskomster – Principle Purpose Test (PPT)	1217
10.1.3.	Det indbyrdes forhold mellem LL § 3, stk. 1-4 og stk. 5, og Skatterådets rolle	1218
10.2.	Beneficial owner – retmæssig ejer	1218
10.2.1.	Retmæssig ejer og begrænset skattepligt	1218
10.2.2.	Gennemstrømningsreglen	1221
10.3.	Øvrige værnsregler	1222
11.	Transfer pricing	1223
11.1.	Generelt	1223

11.2.	Land for land-rapportering	1224
12.	EU-skatteret	1225
12.1.	Generelt	1225
12.2.	Harmonisering ved udstedelse af direktiver	1226
12.3.	Frihedsrettighederne og betydningen af restriktions- og diskriminationsforbuddet	1227

Afsnit 10

Beskatning ved død og konkurs

Kapitel 38.	Beskatning ved død	1231
1.	Lov om skifte af dødsboer og lov om beskatning ved dødsfald	1232
1.1.	Dødsboskifteloven	1232
1.2.	Dødsboskatteloven	1234
1.3.	Definitioner i dødsbobeskatningen	1234
2.	Grundbegreber og grundprincipper i dødsbobeskatningen	1235
2.1.	Skattefrie, skattefritagne og ikke skattepligtige dødsfaldssituationer	1235
2.1.1.	Dødsfaldssituationer, hvor der ikke sker dødsbo-beskatning	1235
2.1.2.	Skattefritagne boer	1236
2.1.3.	Fuldt og begrænset skattepligtige dødsboer	1237
2.2.	Succession	1238
2.2.1.	Generelt om succession ved dødsfald	1238
2.2.2.	Dødsboets obligatoriske succession	1238
2.2.3.	Succession ved udlodning efter lovens afsnit II	1239
2.3.	Den tidsmæssige udstrækning af boets beskatning	1240
3.	Skattefritagne boer	1240
3.1.	Betingelserne for og virkningerne af skattefritagelse	1240
3.2.	Beskatningen af afdøde i mellemprioriden	1244
4.	Skattepligtige dødsboer	1246
4.1.	Skatternes beregning	1246
4.2.	Opgørelsen af bobeskatningsindkomsten	1247
4.2.1.	Renteindtægter og -udgifter	1248
4.2.2.	Vederlag for arbejde for boet	1249
4.2.3.	Lejeværdi og ejendomsværdiskat ved bolig i dødsboets ejendom	1250
4.2.4.	Udskudt skat af et forsknings- eller udviklingsarbejde	1251
4.2.5.	Fradrag betinget af betaling af beløbet	1251

4.2.6.	Særregler for afskrivninger samt indskud på etableringskonto og iværksætterkonto	1251
4.3.	Boets kapitalgevinster og -tab. Succession eller beskatning i boet	1253
4.3.1.	Afståelse til andre end ægtefælle, arvinger og legatarer	1253
4.3.2.	Afståelse til ægtefælle, arvinger og legatarer	1253
4.3.3.	Succession i erhvervsvirksomhed	1255
4.3.4.	Succession i fast ejendom	1256
4.3.4.1.	Næring	1256
4.3.4.2.	Ejendomme omfattet af ejendomsavancebeskatningsloven	1256
4.3.4.3.	Succession i foretagne bygningsafskrivninger	1257
4.3.4.4.	Parcelhuse og sommerhuse mv.	1258
4.3.5.	Aktier	1258
4.4.	Udlægsmodtagers beskatning ved udlæg af aktiver med og uden succession	1258
4.5.	Tilbagebetaling af skat – »carry back«	1261
4.6.	Værdiansættelse og fradrag for passivposter	1261
4.6.1.	Værdiansættelsens betydning og principperne herfor	1261
4.6.2.	Passivposter	1265
4.7.	Boets valg af udlægstidspunkt og valg imellem udlæg med succession eller beskatning	1268
4.7.1.	Udlægstidspunkt	1268
4.7.2.	Beskatning i boet eller succession	1268
4.8.	Skattemæssige ekspeditioner i et dødsbo	1269
4.8.1.	Åbningsstatus	1269
4.8.2.	Boopgørelse og acontoudlodning	1270
4.9.	Kompetencefordeling imellem skifteret og skattemyndigheder	1271
5.	Afdøde efterlader sig ægtefælle	1274
5.1.	Kort om de skifteretlige regler for ægtefæller	1274
5.2.	Ægtefællens skatteforhold ved skifte, hvor afdøde efterlader sig livsarvinger, jf. DSKL afsnit II	1275
5.3.	Andre tilfælde, hvor der efterlades en ægtefælle, jf. dødsboskattelovens afsnit III	1276
5.4.	Skifte af uskiftet bo, mens længstlevende er i live	1279
5.5.	Skifte af uskiftet bo mv., når ægtefællerne dør i samme indkomstår	1280
5.6.	Skifte af førstafdødes særbo	1280

5.7.	Overvejelser om valg af formueordning og valg mellem skifte og uskiftet bo	1281
6.	Boudlæg	1282
7.	Afdøde efterlader en papirløs samlever	1283
8.	Insolvente dødsboer	1284
Kapitel 39.	Boafgift	1287
1.	Indledning	1287
2.	De boafgiftspligtige erhvervelser	1288
2.1.	Indledning	1288
2.2.	Bobeholdningen i en boopgørelse	1289
2.3.	Arveerhvervelser, der ikke indgår i afgiftsgrundlaget	1291
2.4.	Andre arveerhvervelser	1291
2.4.1.	Forsikringsbeløb og pensioner	1291
2.4.2.	Succession i retten til et fideikommis	1293
2.4.3.	Brugs- og indtægtsnydelser	1293
2.4.4.	Arv til visse selskaber og foreninger mv.	1294
2.4.5.	Arv i form af aktier omfattet af ABL §§ 35 C-35 F	1295
2.5.	Særligt om gaver og ydelser i gensidigt bebyrdende retsforhold	1295
2.6.	Særligt om arveafkald og vederlag herfor	1296
2.7.	Særligt om aktiver og passiver i visse trusts m.v.	1299
2.8.	Passivposter	1300
3.	Afgiftspligtens indtræden	1301
3.1.	Skifte ved dødsfaldet	1301
3.2.	Skifte efter længstlevendes siden i uskiftet bo	1302
4.	Tilknytningen til Danmark og dobbeltbeskatning af arvemidler	1302
4.1.	Arvelader har hjemting i Danmark	1302
4.2.	Arvelader har hjemting i udlandet	1304
5.	Afgifternes beregning	1305
5.1.	Boafgift	1305
5.2.	Tillægsboafgift	1306
5.3.	Undtaget fra afgiftspligt	1309
6.	Grundlag for opgørelse, forfaldstid og hæftelse	1309
6.1.	Grundlaget for opgørelse af boafgifterne	1309
6.2.	Privat skiftede boer	1310
6.3.	Bobestyrerboer	1311
6.4.	Anmeldelsespligt efter BAL § 10	1312
6.5.	Opkrævning af boafgifter	1313

Kapitel 40. Beskatning ved konkurs	1315
1. Historisk	1315
2. Beskatning ved konkurs	1316
2.1. Konkurskattelovens anvendelsesområde	1317
2.2. Subjektiv skattepligt under konkurs	1317
2.3. Afgørelsen af, om der skal statueres skattepligt af konkursindkomsten	1317
2.4. Objektiv skattepligt under konkurs	1319
2.4.1. Konkursindkomsten for selskaber mv.	1319
2.4.2. Konkursindkomsten for fysiske personer	1320
2.5. Konsekvenser af, at konkursindkomsten er skattefri	1323
2.6. Konsekvenser af, at konkursindkomsten er skattepligtig	1324
2.6.1. Selskaber mv.	1324
2.6.2. Fysiske personer	1324

Afsnit 11

Skatternes opkrævning og inddrivelse

Kapitel 41. Skatternes opkrævning og inddrivelse	1325
1. Indledning	1325
2. Opkrævning af skatter	1326
2.1. Generelt om indberetning, opkrævning mv.	1326
2.2. Fysiske personer	1327
2.2.1. Kildeskat og samtidighedsprincip	1327
2.2.2. Opkrævning af A-skatter	1328
2.2.2.1. A-indkomstbegrebet	1328
2.2.2.2. Indeholdelse af A-skat	1330
2.2.3. Opkrævning af B-skatter	1331
2.2.4. Ejendomsværdiskat	1331
2.2.5. Indeholdelse i aktieudbytte	1331
2.2.6. Indeholdelse af skat i indtægt ved arbejdsudleje, royalties, visse renter og kursgevinster samt sømænds indkomst	1333
2.2.7. Opkrævning af arbejdsmarkedsbidrag	1334
2.2.8. Forskudsregistrering	1334
2.2.9. Årsopgørelse, slutskat, restskat og overskydende skat	1335
2.3. Dødsboer	1336
2.4. Selskaber mv.	1337
2.4.1. Acontoskatteordning – obligatorisk for visse selskaber mv.	1337
2.4.2. Selskaber omfattet af acontoskatteordningen	1338
2.4.3. Selskaber uden for acontoskatteordningen	1339

2.4.4. Indeholdt udbytteskat	1340
2.4.5. Opløsning mv.	1341
2.5. Eftergivelse af skat og bevilling af henstand med betaling af skat	1341
3. Hæftelse for skatter	1342
3.1. Hæftelse for indeholdelsespligtige skatter	1342
3.2. Hæftelse for indkomstskat	1343
3.2.1. Hæftelse på grund af familiemæssige forhold	1343
3.2.2. Hæftelse i selskabsforhold	1344
3.2.2.1. Likvidation – skattekvittance	1344
3.2.2.2. Selskabstømning – SEL § 33 A	1345
3.2.2.3. Sambeskatning, fusion og spaltning af selskaber samt begrænset skattepligtige	1346
4. Skattefordringers ophør	1347
5. Skatteyderens tilbagesøgningskrav	1348
6. Inddrivelse og modvirken af skatterestancer	1348
6.1. Harmonisering og effektivisering af inddrivelsen af skatterestancer	1348
6.2. Konkurs	1349
6.3. Krav om sikkerhedsstillelse	1350

Anvendte forkortelser	1353
-----------------------	------

Litteraturfortegnelse	1355
-----------------------	------

Doms- og afgørelsesregister	1365
-----------------------------	------

Stikordsregister	1391
------------------	------

Forord

Bogen, der nu foreligger i en 19. udgave, tilsigter at give en systematisk fremstilling af dansk indkomstskatteret.

Bogens omfang og vægtning af de enkelte emner er i overvejende grad bestemt af, at bogen anvendes som grundlag for undervisningen ved CBS, universiteterne m.fl.

Omtalen af og henvisningerne til praksis og litteratur prætenderer generelt ikke at være udtømmende, men er inddraget dels til illustration af praktiske problemstillinger, dels til præsentation af de i praksis skabte løsninger. På områder, hvor der er offentliggjort en meget omfattende praksis, er der foretaget en udvælgelse, hvor der er lagt vægt på, at de spørgsmål, der behandles i bogen, bliver illustreret med en omtale af den mest relevante og nyeste praksis.

For denne udgave skal det særligt nævnes, at de særlige skatteregler, der er indført som følge af covid-19 pandemien, kun er behandlet i begrænset omfang.

Henvisninger til Den juridiske vejledning er overalt til Den juridiske vejledning 2021-1.

Det er vores håb, at også 19. udgave af bogen med fordel kan benyttes af revisorer, advokater, ansatte i Skatteforvaltningen og andre praktikere. Blandt andet af denne grund er der udarbejdet et stikordsregister samt et register over de i bogen omtalte domme, landsskatteretskendelser, bindende svar og andre administrative afgørelser. Med virkning fra og med 2001 er der kun henvist til det SKM-nummer, som den pågældende dom, kendelse eller afgørelse er offentliggjort under på Skatteforvaltningens hjemmeside, skat.dk.

Professor, cand.jur. Jane Bolander, ph.d. har udarbejdet kapitlerne 4, 13, 14, 17, 20, 23, 26, 36, 40 og 41. Professor, cand.merc.jur. og cand.jur. Lise-lotte Madsen, ph.d. har udarbejdet kapitlerne 9, 11, 12, 15, 18, 19, 27, 28, 29, 30, 31 og 34. Professor, cand.merc.jur. og cand.jur. Anders Nørgaard Laur-sen, ph.d. har udarbejdet kapitlerne 1, 2, 3, 5, 22, 24, 25 og 37. Professor, cand.merc.aud. Inge Langhave, ph.d. har udarbejdet kapitlerne 6, 7, 8, 10, 16, 21, 32, 33, 35, 38 og 39.

Vi takker stud.jur. Christina Wæhrens for hendes hjælp i korrekturfasen. Materiale, der er fremkommet efter 1. juni 2021, har det kun i et begrænset omfang været muligt at tage hensyn til.

Aarhus, juli 2021

Jane Bolander
Anders Nørgaard Laursen

Liselotte Madsen
Inge Langhave

Indledning og retskilder

Skatteforvaltningens opbygning

KAPITEL 1

Indledning

1. Begreb og formålet med skatteopkrævning

1.1. Formål og skattetryk

Begrundelsen for at opkræve skatter og afgifter er naturligvis, at de indtægter, det offentlige oppebærer på anden måde, ikke er tilstrækkelige til at dække det offentliges udgifter. Man har derfor til alle tider fundet det rimeligt, at samfundet opkræver tvangsbidrag til dækning af udgifterne ved løsningen af fællesopgaverne i samfundet. Legitimationen herfor er således først og fremmest, at skatterne bruges til løsning af samfundets fællesopgaver, hvorfor fastlæggelsen af skattebegreb bliver et vigtigt spørgsmål. Hvis det i store dele af befolkningen er en almindelig opfattelse, at en del af skatterne benyttes til løsning af opgaver, der ikke anses for naturlige fællesopgaver, mister skatteopkrævningen en del af sin legitimitet og dermed den psykologiske accept i befolkningen.

Danmark er et af de lande i verden, der har det højeste skattetryk. Skattetrykket er indikator på makroniveauet for skatternes og afgifternes samlede størrelse i samfundet. OECD har til brug for internationale sammenligninger siden 1973 målt skattetrykket som de samlede skatter og afgifter i procent af